

РЕЦЕНЗИЯ

На дисертационен труд на тема: “ Оценка на оксидативния стрес и ранната съдова увреда при деца и млади възрастни с бета-таласемия майор”, представен за публична защита пред научно жури за присъждане на образователна и научна степен “Доктор по медицина”, професионално направление 7.1 Медицина, научна специалност „Педиатрия”

Автор на дисертационния труд: Д-р Кристина Ивайлова Петрова , асистент в Катедра Педиатрия при Медицински Университет Варна; докторант по програма „Педиатрия“.

Резензент: проф. д-р Жанета Георгиева Тянева, дм, МУ Варна член на Научното жури ,утвърдена със заповед на Ректора на МУ Варна, Р-109-139/05.04.2024,

Биографични данни:

Д-р Петрова е родена на 07.03.1988г. През 2013г. завършва висшето си образование по медицина в МУ Варна. През 2019 год придобива специалност по Детска клинична хематология и онкология От 2019 г. е асистент в Катедра Педиатрия в МУ Варна. От 2020г. е зачислена в докторантура по програма „Педиатрия“.

Дисертационният труд: “Оценка на оксидативния стрес и ранната съдова увреда при деца и млади възрастни с бета-таласемия майор”

Целта на дисертационния труд е точно формулирана. Докторантът си поставя за цел да оцени и да идентифицира наличие на ранна съдова увреда чрез изследване на артериална ригидност на периферни съдове и проучи корелациите с някои маркери за оксидативен стрес, показатели на липиден профил и липидни индекси при деца и млади възрастни с бета-таласемия майор. Мониторирането на съдовото здраве, клиничните изяви на ранните

съдови промени и предикцията за терапевтичното им повлияване при БТМ са задачи ,които са ясно формулирани и стриктно изпълнени.

Дисертационният труд е стандартно структуриран върху 137 страници и е онагледен с 36 таблици и 21 фигури. Библиографската справка съдържа 358 заглавия, от които 21 на кирилица и 337 на латиница.

Литературният обзор е написан задълбочено, показва детайлно познаване на литературните източници и компетентно отношение към публикуваните до момента данни по проблема.

Резултатите са убедителни и прецизни. Имат научна стойност и приносен характер. В представения дисертационен труд пациентите с БТМ регистрират достоверни разлики в параметрите на липидната обмяна и достоверно по-високи стойности на атерогенните липидни индекси. По отношение на echo-tracking параметрите, при болните с БТМ се откриват достоверно по-високи стойности на артериален комплайънс и достоверна позитивна корелация на нивата на серумен феритин с отделни показатели на липидната обмяна. Прави впечатление достоверната позитивна корелация на стойностите на хемоглобина с показатели на липидната обмяна ,както и достоверна корелация между някои echo-tracking (ЕТ) параметри за артериална ригидност на двете каротидни артерии с възрастта, пола, показателите на липидната обмяна и атерогенните липидни индекси.

Съгласна съм с направените **изводи и справката за приносите** на дисертанта. За първи път в България докторантът проучва контрола на съдовото здраве при пациенти с БТМ. Изследването на съдовия статус при БТМ дава възможност за сравнителни анализи и формулиране на ранни съдови промени, както и дефиниране на възможности за терапевтично повлияване. В дисертационния труд за първи път в България се прави оценка на липидните профили и липидните индекси при пациенти с БТМ и се анализира връзката им с показатели за железен свръхтовар, оксидативен стрес и артериална ригидност. Авторът за първи път в страната измерва ригидността на каротидните артерии при пациенти с БТМ посредством echo-tracking методика. Приемам тези приноси като приноси на автора с оригинален характер. Изчисляването на липидните индекси се разглежда като възможен инструмент за оценка на сърдечно-съдовия риск при

пациенти с БТМ, както и определянето на ригидността на каротидните артерии ехографски за достъпен, неинвазивен метод за оценка на съдовото здраве. Подкрепям предложението на докторанта тези методи да се включат в алгоритъма за проследяване на пациентите с БТМ, както и регистрирането на субклинична съдова увреда като потенциален подход за скрининг и превенция на сърдечно-съдови усложнения при пациентите с БТМ. От съществено значение за дисертационния труд са и приносите с научно-практичен характер, както и тези с потвърдителен характер. При деца и млади възрастни с БТМ наблюдаваните от автора промени в липидния профил и липидните индекси са характерни. Регистрираната положителна корелация между липидните индекси и показателите за артериална ригидност е от съществено значение, както и корелацията на спленектомията при тези болни с по-тежка дислипидемия и артериална ригидност.

Увеличената продължителност на живот при пациенти с БТМ безспорно се отразява върху прогресивното нарастване риска от атеросклероза и сърдечно-съдови заболявания. Изхождайки от тази проблематика, дисертационния труд на д-р Петрова е актуален и дава възможност за мониториране на съдовото здраве, клиничните изяви на ранните съдови промени и терапевтичното им повлияване.

Направените сравнителни анализи на пациенти с БТМ предоставят възможност за прецизиране на съдовото увреждане и прогнозиране на риска. Липидните профили, респ. индекси и промените в еластичността и ригидността на каротидните артерии се оказват ефективни подходи за стратифициране на сърдечно-съдовия риск. Установените корелации са потенциален субстрат за риск-базирани алгоритми за проследяване и избор на лекарствени превенции.

Д-р Петрова има 3 пълнотекстови публикации по дисертационния труд и 2 участия в научни форуми.

Заключение:

Представеният дисертационен труд на д-р Петрова е потвърждение за нейния творчески и научно-изследователски потенциал. Тя покрива всички наукометрични критерии за присъждане на научната и образователна степен „доктор” по ЗРАС и Правилника на Медицински Университет Варна. Дисертационният труд е актуален. Считам че, работата е с важни оригинални и потвърдителни приноси. Давам положителен вот за присъждане на научната степен „доктор” на д-р Кристина Ивайлова Петрова.

29.05.2024
Варна

Рецензент:
проф.д-р Ж. Георгиева, дм:

Заличено на основание чл. 5,
§1, б. „В“ от Регламент (ЕС)
2016/679